

P I C A R D I A,

vulgo

P I C A R D I E.

*Picardia
fines.*

Icardia fines habet ad Septentrionem & veteris Belgii regiones, quæ hodie Artesia & Hannonia appellantur: ad ortum Luxenburcum & Lotharingiam; ad meridiem Campaniam, & nobilissimam

supra Vervinium. Matrona, vulgo *Marne*, ^{Matrona.} oritur in vico, à Lingonum urbe distante milliari uno, qui Balisma appellatur. Axona, vulgo *Ayne*, qui prope Noviodunum fluens, apud villam Episcopi, vulgo *Pont l'Evesque*, in dextera ripa, lapideum pontem habet: in Aisiam dein illabitur, qui auctus illius aquis, recta Compendum petit. Oritur in ultimis Rhemorum finibus *Scaldis*, & denique *Scarpe*. Nunc oppida videamus. Inter ea ad littus maris Caletum est, loco plano positum, & tribus amplius partibus, amne, rivas, ac paludibus fere inaccessum. Ab occidente, portu ampio & mari cingitur, forma quadrata, tribus prominentibus propugnaculis ad angulos distinctum, & quarto, quod meridiem respicit, ubi vetus arx surgit. adhæc permerio spacio ex terra spissa congesta, uti tunc opinio erat, quod postea falsum patuit. Nam arenosum toto illo tractu solum est, quod ad violentos tormentorum iectus instar pulveris diffilit. Fossa item profunda & ampla, in quam amnis Hamia labens, qui urbem alluit, continuo flexu decurrit, & rivi paludem circumjacentem irrigantes, in eum pariter exonerantur. Per paludem ad urbem aditus non est, nisi per aggerem, cui Novembris imposita est. Per mare navibus in portum ingressus non patet, nisi permittentibus Risbani præsidariis. Ab Anglis receptum oppidum à Duce Guiso VI Idus Ian. 1558. Arx forma quadrata I V distincta propugnaculis, duobus in portum prominent. Alterum, quod contra urbem ulteriore prospectum habet, è terra friabili ad primos tormentorum iectus diffilitura, ab Hispanis continuata ad meridiem pulsatione concidit; atque ita captum oppidum anno 1596. Sed rursus Regi, inita pace, restitutum sub Francorum manet imperio.

*Oppida.
Calctum.*

*Partes Pi-
cardia tres.
Superior.
Vera.*

Inferior.

*Fluvii.
Somona.*

Aisia.

provinciam, quæ specialiori nomine Francia appellatur: ad occasum denique Oceanum Britannicum & Normanniae partem. Regio est fertilissima, horreumque Parisiorum, atq; adeo reliquæ Franciæ. Vino caret, ignavia potius incolarum, quam vel coeli, vel soli injuria. Dividitur autem in partes tres: Veram, inferiorem & superiorem. Superior hodie pene tota Belgicis provinciis continetur. Vera sub se complectitur ducatum *Tiraſche*, cuius præcipua urbs Guisa: Comitatum & Vidamiam Ambianensem, comitatum Veromanduorum, in quo sunt alii quatuor comitatus, *Soiſſon*, *Noyon*, *S. Quintin*, & *Laon*. Comitatum *Reteloiſ*, cuius præcipua urbs *Rethel*, & Vidamias Corbeiensem & Pequignyam. Principales urbes sunt *Amyens*, *Soiſſons*, *Abbeville*, *Corbie*, *Peronne*, *Dorlen*, *S. Quintin*, *Noyon*, *Laon*, *la Fere*, *Beauvais*. Inferior complectitur Santerram, ubi est *Mondidier*, *Roye*, & *Nefles*, loca satis munita. Item comitatum Ponthieu, cuius præcipuum oppidum *Abbeville*. Cetera oppida sunt *Crottoy*, *Rue*, *Treport*, *Cressy*, *S. Paul*: & *Monſtreul* eodem comprehendi credunt. Item comitatum *Boulogne*, comitatum *Guynes*, qui à comitatu *Oye* magno canali dividitur, qui oppidum *Guynes* interlacat. Sub hoc comitatu sunt duæ Baronizæ, *Ardres* & *Courtembrone*. Comitatus *Oyensis*, qui se extendit ad Duynkerkam usque, caput est *Caletum*.

Præcipui fluvii Picardiæ sunt Somona, vulgo *Somme*, amnis non admodum largus, sed altus. Nunquam adstringitur gelu: uno loco periculofissime navigatur, propter cæcum gurgitem, accolis tamen cognitum. Oritur in vico Veromanduorum *Fervaquo*, unde S. Quintini municipium petit: inde Peronam progreditur, ubi flumen ponte jungitur: dehinc Corbiam alluit; mox Ambianum; postremo Abbativillam; ingreditur in mare prope *Croteofium* urbem, castellum, portumque *Pontivii*. *Oeſſia* sive *Aisia*, vulgo *Oife*, cui Fera affidet, profluit è tenui fonte in saltu prope *Hieſſon* vicum

Gallia.

Samarobrina (vulgo *Amiens*) in Ambianis caput gentis, urbs dives, ac populo armorum, ut in limite non inexperto, potens; templis ac pulchris & dignis ornata, ob præcipuam in reges fidem jain olim amplissimis privilegiis quoq; donata fuerat. Custodia urbis penes decurionum collegium, quod in ea magnæ autoritatis erat, manente. Itaque neque novo tributo ullo, neq; præsidio tam intra urbem, quam in suburbis accepto, gravari posse per privilegia sua causabatur, ut fide, sic libertate semper inviolata, servata usque ad postremos tumultus Gallicos, à quibus in partes, ut pleræque aliae, raptata, tandem Regi conciliata, rursus antiquorum

H

privi-

*Ambi-
num.
Amiens.*